

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 34.765/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 24 januari 2003 door de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking verzocht haar van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen", heeft op 22 april 2003 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt aan de erkende voorzieningen op het domein van de gezondheidszorg en de welzijnszorg kwaliteitsnormen m.b.t. de zorg-, dienst- of hulpverlening op te leggen.

Elke voorziening wordt verplicht om aan de gebruikers een verantwoorde zorg te verstrekken, zonder discriminatie.

De voorzieningen moeten een kwaliteitsbeleid ontwikkelen, dat de intenties m.b.t. de kwaliteit en de wegen daar naartoe omvat. Voor de uitvoering van dat kwaliteitsbeleid is een kwaliteitsmanagementsysteem nodig, en moet de voorziening systematisch aan zelfevaluatie doen. Een en ander moet gestalte krijgen in een kwaliteitshandboek, dat elke voorziening voor zichzelf moet opstellen.

Het ontwerp voorziet in een toezicht, te organiseren door de Vlaamse regering. Daarenboven zullen gemachtigden van de Vlaamse regering ter plaatse de kwaliteit van de zorg en de kwaliteitszorg kunnen evalueren.

De erkenning van de voorziening, op basis van de betrokken sectorale regelgeving, kan slechts worden behouden of verlengd, als de voorziening voldoet aan de bepalingen van het ontworpen decreet en van de besluiten genomen ter uitvoering ervan. Daarenboven kan in geval van overtreding van de bedoelde bepalingen een administratieve geldboete worden opgelegd.

2. Het ontworpen decreet is bedoeld om in de plaats te komen van de twee decreten die, respectievelijk voor de gezondheidszorg en voor de welzijnszorg, thans de kwaliteitszorg regelen. Die twee decreten, te weten het decreet van 25 februari 1997 betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen en het decreet van 29 april 1997 inzake de kwaliteitszorg in de welzijnsvoorzieningen, worden dan ook opgeheven.

De nadere uitvoering van de bepalingen van het decreet moet gebeuren in overleg met de betrokken sectoren. Per sector zal ook de datum van inwerkingtreding van het ontworpen decreet bepaald moeten worden.

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

3. In zoverre het ontwerp regels bevat voor voorzieningen in de sector van de gezondheidszorg, beoogt het de regeling van bepaalde aspecten van het gezondheidsbeleid.

Op grond van artikel 5, § 1, I, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen behoort het beleid betreffende de zorgverstrekking in en buiten de verplegingsinrichtingen in beginsel tot de bevoegdheid van de gemeenschappen. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd om kwaliteitsnormen op te leggen, mits daarbij geen afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheden die aan de federale overheid zijn voorbehouden, in het bijzonder bij de litterae a tot g van het voornoemde artikel 5, § 1, I, 1°, noch aan de residuaire bevoegdheid van die overheid.

In zijn arrest nr. 83/98 van 15 juli 1998 heeft het Arbitragehof geoordeeld dat het decreet van 25 februari 1997 betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen geen bepalingen bevatte die de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap te buiten gingen. Die conclusie geldt ook voor het thans voorliggende ontwerp, in zoverre het betrekking heeft op voorzieningen in de sector van de gezondheidszorg.

4. In zoverre het ontwerp regels bevat voor voorzieningen in de sector van de welzijnszorg, beoogt het de regeling van bepaalde aspecten van de bijstand aan personen.

Op grond van artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 behoort de bijstand aan personen eveneens tot de bevoegdheid van de gemeenschappen. De Vlaamse Gemeenschap is dus bevoegd om terzake

.../...

kwaliteitsnormen op te leggen. Het ontwerp bevat geen regels waarmee getreden wordt op terreinen die behoren tot bevoegdheden die aan de federale overheid zijn voorbehouden, noch, zoals gezegd, op terreinen die behoren tot de residuaire bevoegdheid van die overheid.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 9

5. Volgens het eerste lid van dit artikel kan een voorziening, onverminderd de toepassing van de voor haar geldende erkenningsnormen, haar erkenning enkel behouden of de verlenging ervan verkrijgen, als ze voldoet aan de bepalingen van het ontworpen decreet en van de besluiten genomen ter uitvoering ervan.

Het is niet duidelijk hoe die bepaling concreet toegepast moet worden. Vooral wat het "behoud" van de erkenning betreft, kan ze tot moeilijkheden aanleiding geven, nu niet voorzien wordt in een dwangmaatregel die tijdens de duur van de erkenning genomen kan worden.

Daarentegen wordt in het tweede lid wel bepaald dat de Vlaamse regering kan voorzien in een soort respijttermijn, per sector te bepalen. Die mogelijkheid lijkt zich voor te doen als een mildering van de regel bepaald in het eerste lid.

De stellers van het ontwerp dienen te verduidelijken hoe de verplichting bedoeld in het eerste lid afgedwongen kan worden. Er zou bijvoorbeeld bepaald kunnen worden dat, ingeval een voorziening zich niet houdt aan de bepalingen van het ontworpen decreet of van de uitvoeringsbepalingen, haar erkenning kan worden geschorst of ingetrokken. In dat geval zou ook bepaald moeten worden door welke overheid tot de schorsing of de intrekking besloten kan worden.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
	H. COUSY,	assessoren van de
	J. VELAERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER